

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Potentes potenter tormenta patientur: Et fortioribus fortior instat cruciatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

vitii meræ nostræ virtutes essent, tamen ex longo illo quod interest inter Creatorem & creaturam intervallo, nunquam posset nostra virtus tantum honoris afferre Deo, quantum nostris auferretur vitiiis: Quamto id ergo verius, & quamto id magis deplorandum cum virtutes nostræ non sint ita virtutes, neque ita nostræ, sicut nostræ sunt & meræ vitia?

Quid, quod probatissimi docent Authores tantam esse vel unius peccati lethiferi malignitatem, ut in lance divini iudicii posita præponderet omnibus omnino virtutum actibus, ac quibusvis Sanctorum omnium bonis operibus, propter allatam scilicet rationem, quod quidquid pura possit in honorem Dei creatura præstare, non tanti possit fieri, quanti quod contra ejus honorem ipsa peccet creatura. *Quid enim mirum, inquit, si creatura Creatorem colat? sed quod ipsum offendat; hoc est quod ipsi obstupescant: caeli! Nunquid & servo suo Princeps multum debebit si ab illo colatur? at si fortè con-*

temnatur, & ab illo præfertim quem singularibus sibi demereri volebat beneficiis, potestne quidquam accedere Principi gravius?

Sic Lessius, sic Salianus citatis locis & alii *Less. de perfect. div. l. 13. c. 26, Sal. sr. de tim. Dei l. 2. c. 10.* quorum sententia sic nostram corroborat veritatem, ut si tamen eorum deesset sententia, non desineret nostra veritas, quæ non tantum ex varia qualitate personarum comprobatur, sed multo magis ex disparitate virtutum cum vitiiis, unde illud ad profectum accedat facilius ut qui humanam nostram naturam non possumus nec debemus cum divina coæquare, de nostris potius adaugendis virtutibus, & diminuendis vitiiis cogitemus, ut si fortè virtutes non superent vitia, ne à vitiiis saltè superentur, neque nobis unquam possit objici quod quàm meræ sunt nostræ vitia non sint tam meræ nobis virtutes, *Non 1. Cor. 8. in fermento veteri, neque in fermento malitia & nequitia: sed in azymis sinceritatis & veritatis.*

DOMINICA XX.

POST PENTECOSTEN.

DE FILIO CVJVS DAM REGVLI SANATO A CHRISTO DOMINO.

Erat quidam Regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum.

Joann. 4.

VERITAS PRACTICA.

Potentes potenter tormenta patientur: & fortioribus fortior instat cruciatio. Sap. 6.

RATIO, qua de presenti etiam vita veritatem probat, hac est, quod illis fortior instat cruciatio qui minus parati sunt ad illam subeundam.

Sed Fortiores prout hic intelliguntur, minus parati sunt ad cruciacionem subeundam.

Ergo & fortioribus fortior instat cruciatio: quibus propterea diligentius prospiciendum est.

I. PUNCTUM

QUALISNAM certò hic esset Regulus cuius filius infirmabatur, non constat apud Authores: quis vox illa Regulus variis sumitur significatis. Primò enim dici posset virum fuisse nobilem qui potentiam, divitiis, magnificentia, vel quibusvis nobilitatis insignibus se præstantem redderet & eximium. Nam Græci tales vocant regios seu regales & regulos, id est, insignes & illustres.

Secundò non est minus probabile quod alii volunt sic dictum Regulum quasi regium, seu quasi aulicum & palatinum, quod de familia esset Herodis Regis Galilææ.

Q 2

Tertio

Tertio denique quod plures sentiunt, Regulus idem est ac Dynasta seu serenus Princeps ac supremus Dominus cuiusdam oppidi circa partes illas Galilææ, ubi tum erat Dominus.

Quidquid sit, non est dubium quin aliquo nobilitatis & potentia nomine, suos inter, illustris emineret. At nunquid propterea presentis vitæ molestiis careat? Ingredere domum ejus, intueri jacentem in lecto filium, maligna febris correptum, lethaliq; jam tabo fatiscentem. Vide ut nihil artis medicæ proficit infirmo. Circumspice quaquaversum ut domi perstreperunt omnia, quo mœtore Pater, quibus mater lamentis sese conflictent, qui cæteros teneat pauper domesticos! Estne hoc carere molestiis, an abundare? Non est, non est mundi potentia, mundi malis exempta, sed potius, *Qui potentes in eo sunt potenter tormenta patientur, & fortioribus fortior instat cruciatio, Quæ sunt verba Sapientis seu divinæ ipsius Sapientia, cujus est illa insignis quæ sexto Sapientia capite legitur ad monitum ad quosvis mundi Regulos, Principes, Magistratus & Judices: Horrende, inquit, & cito apparebit vobis, quoniam judicium durissimum his qui præsumunt, fiet: exiguo enim conceditur misericordia: Potentes autem potenter tormenta patientur. Non enim subtrahes personam cuiusquam Deus, nec verebitur magnitudinem cuiusquam: quoniam pusillum est & magnum ipse fecit, & aequaliter cura est illi de omnibus. Fortioribus autem fortior instat cruciatio. Quæ quidem non in futuram duntaxat denuntiantur vitam, sed de presentia etiam hæc veritas sic intelligenda est, ut verè de nostro Regulo, vel de quovis alio mundano nobili dicas, plus illum cruciari quando cruciatur, quàm alium minoris notæ hominem quem simili contigerit pœna torqueri.*

Ratio est inter alias à præparatione animi quæ quantò minor est ad quævis adversa toleranda, tantò illa minus tolerantur, tantò illa magis animum eruciant, tantò cruciatus acerbior, & diuturnior. *Das in te vires rebus adversis, inquit Seneca, quas infregit quisquis prior vidit.* Nam quod est valde notandum, tota difficultas in adversis, non est ita in rebus oppositis & adversis, sicut in animi repugnantia cum ipsis rebus, quod vel ex eo manifeste patet quòd sæpè difficiliora patiamur libentius, quia non ita cum illis naturaliter repugnat animus, sicut cum aliis: unde illud ad rem nostram efficitur, ut quantò quis minorem ad quælibet adversa re-

pugnantiam sentiet, tantò illa facilius tolerabit. Facit autem prævisio & præparatio animi, ut quidquid contra sentitur repugnans, mitigetur & pervincatur; quodque ali diu patiendo leve faciunt, vir consideratus sibi læ viget diu cogitando. Sic apud S. Gregorius: *Malum quod cor filio prævenitur, decertanti contra se animo ex ratione subjicitur, quia tanto quisque minus adversitate vincitur, quanto contra illam præcogitando paratus invenitur. Sæpè enim grave timoris pondus usu levigatur, sæpè mors ipsa sicut incognata percubatur, ita deliberatione præventa latifescit.*

Quæ & multò plura referuntur in 2. parte, Feria 6. Sexagesimæ: & Feria 4. Hebdom. 2. in Quadragesima, ubi hæc proponuntur Veritates:

Quantum obest adversitas improvisa, tantum prævisa prodest.

Qui supra mortem est, infra se videt omnia.

II. PUNCTUM.

SED Fortiores prout hic intelliguntur, minus parati sunt ad subeunda quævis adversa.

Hic enim intelliguntur potentiores ad suas, jure vel injuriâ, cupiditates expleendas, quorum cogitatio tam aliena est ab adversis prævidendis, quàm ipsa illis adversa sunt odiosa.

Primo quidem cum abundant domi bonis, foris gratis valeant apud omnes, nihil oppositi cogitant sibi eventurum. *Quasi nihil posset facere Omnipotens a simabam sum: cum illo impleset domus eorum bonis.* Sic de illis in libro Job.

Deinde cum nativas suas voluptates nulla velint temperare mœstitia, nullo miscere metu, nullis turbare angoribus, hinc fit ut ne ipsum quidem adversitatis nomen ferre possint: & si quis apud ipsos de divinis verba flagellis faciat, statim cum Achabo dicent, *Odi eum, quia non prophetat mihi bonum, sed malum.*

Deniq; cum vix unquam sibi vacent, vixque aliis quàm caducis & temporalibus occupentur negotiis, quandonam se adversis præparent? Longe alia volvunt animo sibi suisque consilia, tantumque abest ut de adversis cogitent, quin solis potius intendant prosperis, novasque in singulos dies sese ulterius promovendi excogitent vias. *Regina quoque Esber nullam aliam vocavit ad convivium cum Rege præter me, apud*

apud quam etiam cras cum rege prorsus sum. Sic miser Aman sibi lætiora promittebat, cum instarent tristiora. Sic universim fortiores illi Ducunt in bonis dies suos, & in punito ad inferna descendunt. Id est, incogitantes, imparati, quominus hora putans, tunc pereunt: quia nunquam se perituros putant.

III. PUNCTUM.

FORTIORIBUS igitur fortior instat cruciatio; Non in futuram tantummodo sed in præsentem quoque vitam, quæ cum variis consignata sit crucibus, nulli hominum duriores obtrahunt cruces quam quibus improvisæ contingunt, nullis autem magis improvisæ obveniunt, quam fortioribus illis quibus invisæ sunt. Quos sapè dicebam vobis, inquit Apostolus, nunc autem & flens dico, inimicos crucis Christi, quorum finis incertus quorum Deus ventus est, & gloria in confusione ipsorum qui terrena sapiunt: Quasi diceret, sic totum effundunt animum ad illa quæ dicuntur mundi bona, ut si quæ opposita contingant mala, nihil illis super sit quam ut confundantur & doleant, atque illo dolore velut æstu quodam abrepti miserè langueant, solumque illud suis in miseris habeant ut quò se beatiore esse cogitabant, eò se miseriore sentiant: tum quia durius est ab uno extremo in aliud de repente labi, tum quia quidquid amaveris tantò acerbius relinquitur, quantiò id suavius amaveris; illi autem sua suosque sic effluunt sic effusè suaviterque prosequuntur, ac si Numen ipsum esset, ac si Deus ipsorum esset voluptas, divitiæ, gloria, conjux, filii, quibus sublatis vel læsis, sibi perdita queruntur omnia, nec magis acquiescunt se contra commonentibus, quam sui Michas idoli raptoribus, cuius hæc verba sunt, Deos meos quos mihi feci, sustulisti, & omnia quæ habeo, & dicis, quid tibi est?

Diceres esse serpentem illum quem vocant regulum seu basilicum qui nisi ante prævisus sit, tam pestilens virus afflat, ut obvios quosque suo necet obruta. Sic planè mundi adversa non prævisa, mundanum quemque tangunt, penetrant, & interimunt, quo sensu dicitur in libro Job, panis ejus in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus. Divitias quas devoravit evomet, & de ventre illius extrahet eas Deus. O præclare dictum! sicut enim devorare divitias & delicias nihil aliud est, quam illas avidè atque intrepidè confectari; sic profus eas evomere aut à se vi extractas projicere, hoc ipsum est quod dicebatur, quanta fuerit rerum possessarum cupiditas, tanta fiet amissatum cruciatio; Unde in textu Jobi sequitur, Justa multitudinem adinventionum suarum sic & sustinebit: Quasi nihil aliud fortiores illi, suis illis conquisitis bonis agerent, quam ut mala sibi conquirent, jam ut illorum cuique decernatur quod scriptum est: quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum dato illi tormentum & luctum.

Itane verò magis gaudeas ut magis doleas! O quam sapientius & feliciter mihi contingat si gaudebo minus, & minus dolebo. Neque enim ad eam quæ possideri potest in hac vita felicitatem tanti unquam æstimari debet, abundare gaudiis simul & doloribus, quanti carere doloribus nec abundare gaudiis. Melius est modicum iusto super divitias peccatorum multas. Quoniam brachia peccatorum conterentur, confirmat autem iustus Dominus.

Vide in 2. parte Dominica 2. Quadragesimæ, ubi hæc Veritas exponitur:

In die bona nisi me mores mala, non erit dies bona.

Et in die mala si memores bona, non erit dies mala.

Q 3

Hic